

अनुक्रमणिका

अ.क्रं.	शीर्षक	पृष्ठ क्रमांक
१.	मुखपृष्ठ	
२.	प्रमाणपत्र	i
३.	प्रतिज्ञापत्रक	ii
४.	ऋणनिर्देश	iii
५.	अनुक्रमणिका	iv
६.	कोष्टकांची सूची	vii
७.	आकृत्या व आलेखसूची फोटो सूची	x
प्रकरण पहिले :- संशोधन विषयाची ओळख		१ ते १५
१.१	प्रस्तावना.	१
१.२	पर्यावरणाची संकल्पना.	१
१.३	पर्यावरणाचे प्रकार.	२
१.४	पर्यावरणाचे मानवी जीवनातील महत्व.	४
१.५	शालेय अभ्यासक्रमात पर्यावरण शिक्षणाचा समावेश.	४
१.६	पर्यावरण शिक्षण	६
१.७	संशोधन समस्येची पार्श्वभूमी व सद्यःस्थिती.	९
१.८	संशोधन समस्येची गरज, महत्व व उपयुक्तता.	१०
१.९	संशोधन विषयाची निवड.	११
१.१०	समस्या विधान.	११
१.११	समस्या कथन.	११
१.१२	समस्या स्पष्टीकरणे.	११
१.१३	गृहितके.	१३
१.१४	संशोधनाची उद्दिष्ट्ये.	१३
१.१५	संशोधनाची परिकल्पना.	१३
१.१६	समस्येची व्याप्ती व मर्यादा.	१४
१.१७	संशोधन अभ्यासाचे संघटन व प्रकरण योजना.	१४
प्रकरण दुसरे :- संबंधित साहित्याचा व पूर्व संशोधन कार्याचा आढावा		१६ ते २६
२.१	प्रस्तावना.	१६
२.२	अध्यापन विषयातील संबंधित संशोधन.	१७
२.३	सारांश.	२५
प्रकरण तिसरे :- संशोधनाची कार्यपध्दती		२७ ते ४६
३.१	प्रस्तावना.	२७
३.२	संशोधन पध्दती.	२७
३.३	प्रायोगिक अभिकल्प.	३४

अ.क्र.	शीर्षक	पृष्ठ क्रमांक
३.४	संशोधनाची पूर्वतयारी.	३७
३.५	पर्यावरण विषयक उपक्रमाचे वार्षिक नियोजन.	३८
३.६	संशोधनाची साधने.	३९
३.७	नमुना निवड.	४३
३.८	संशोधन कार्यपध्दती व माहितीचे विशदीकरण.	४६
प्रकरण चौथे :-	पर्यावरण विषयक उपक्रमांची कार्यवाही	४७ ते १०२
४.१	प्रास्ताविक.	४७
४.२	प्रायोगिक गटावर राबविलेले पर्यावरण विषयक अकरा उपक्रम	४८
४.२.१	पर्यावरण प्रतिज्ञा, घोषवाक्ये, गीते.	४९
४.२.२	वृक्षारोपण, वृक्षसंवर्धन, वृक्षदिंडी.	५८
४.२.३	व्याख्यान - नागपंचमी, सर्पहत्या अंधश्रध्दा, गैरसमजुती.	६४
४.२.४	व्याख्यान - पर्यावरण संतुलनात वृक्षाचे महत्व व फायदे.	६८
४.२.५	श्री गणेश चतुर्थी, गणेश उत्सव निर्माल्य विसर्जन, गणपती दान करा उपक्रम - जाहीर आवाहन.	७३
४.२.६	सहली - भेटी	७६
	भाग - १	
	१) सामाजिक वनीकरण विभाग, जेजुरी, औषधी वनस्पती प्रकल्प.	७७
	२) रोपवाटिका विभाग, जेजुरी.	७८
	भाग - २	
	१) सर्पोद्यान - सदानंद वार्डल्ड लाईफ केअर फाँडेशन, जेजुरी.	७९
	२) जे. जो. प्लॅस्टिक कंपनी (एम.आय.डी.सी. जेजुरी).	७९
	३) परिसर स्वच्छता - तीर्थक्षेत्र खंडोबा देवस्थान मंदीर दर्शन.	८०
४.२.७	विना फटाके दिपावली, आवाहन.	८३
४.२.८	निबंध स्पर्धा.	८६
४.२.९	व्याख्यान, जत्रा-प्राणीहत्या, अंधश्रध्दा निर्मूलन.	८९
४.२.१०	प्रश्न मंजुषा.	९२
४.२.११	होळी बचाव आंदोलन.	१००

अ.क्रं.	शीर्षक	पृष्ठ क्रमांक
	प्रकरण पाचवे :- संकलित माहितीचे विश्लेषण, अर्थनिर्वचन	१०३ ते १५९
	प्रकरण सहावे :- सारांश, निष्कर्ष व शिफारशी	१६० ते १७१
६.१	प्रास्ताविक.	१६०
६.२	प्रकरणानुसार सारांश.	१६०
६.३	निष्कर्ष	१६१
६.४	शिफारशी.	१७०
६.५	पुढील संशोधनासाठी विषय.	१७१
	परिशिष्टे	१७२ ते १९९
अ - १	प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांची यादी.	१७२
अ - २	नियंत्रित गटातील विद्यार्थ्यांची यादी.	१७३
ब - १	तज्ज्ञ अध्यापकाबरोबर उपक्रमाविषयी चर्चा करण्यासाठीचे मुद्दे.	१७४
ब - २	चर्चा केलेल्या अध्यापकांची यादी.	१७५
क - १	प्रकल्पपूर्व चाचणी.	१७६
क - २	प्रकल्पोत्तर चाचणी.	१७९
ड - १	औषधी वनस्पतीची नावे व उपयोग.	१८२
ड - २	निबंध स्पर्धेचा गुण नोंद तक्ता.	१८७
इ - १	प्रश्नमंजुषा - प्रश्न.	१९०
	संदर्भ ग्रंथ सूची	२०० ते २०३

कोष्टक सूची

कोष्टक क्रं.	कोष्टकाचे शीर्षक	पृष्ठ क्रमांक
३(१)	पर्यावरण विषयक उपक्रमाच्या कार्यवाहीचे वार्षिक नियोजन.	३८
३(२)	प्रकल्पपूर्व चाचणीमध्ये घटकास दिलेल्या महत्वांश भाग.	४२
३(३)	प्रकल्पोत्तर चाचणीमध्ये घटकास दिलेल्या महत्वांश भाग.	४३
३(८)	प्रायोगिक व नियंत्रित गटातील विद्यार्थ्यांची यादृच्छिक पध्दतीने निवड.	४५
४(१)	प्रायोगिक गटावर राबवलेल्या पर्यावरणविषयक उपक्रमांचे वार्षिक नियोजन.	४८
४(२)	पर्यावरण दिनविशेष.	५१
४(३)	औषधी वनस्पतीचे प्रकार व संख्या.	७७
४(४)	रोपवाटीका केंद्रातील वनस्पतींची नावे व संख्या.	७८
४(५)	सापाच्या जाती - प्रकार.	७९
४(६)	निबंध स्पर्धा - एकत्रित निकालपत्रक व गुणानुक्रम.	८८
४(७)	निबंध स्पर्धा - निकालपत्रक (अंतिम)	८८
४(८)	प्रश्नमंजूषा - सहभागी संघ (विद्यार्थी)	९४
४(९)	प्रश्नमंजूषा सहभागी संघ (विद्यार्थी) विचारण्यात आलेले प्रश्न व मिळालेले गुण व क्रमांक प्राथमिक फेरी (गट F ते J)	९५
४(१०)	प्रश्नमंजूषा सहभागी संघ (विद्यार्थी) विचारण्यात आलेले प्रश्न व मिळालेले गुण व क्रमांक प्राथमिक फेरी (गट A, E, H, J)	९६
४(११)	प्रश्नमंजूषा सहभागी संघ (विद्यार्थी) विचारण्यात आलेले प्रश्न व मिळालेले गुण व क्रमांक प्राथमिक फेरी (गट A ते E)	९७
४(१२)	प्रश्नमंजूषा सहभागी संघ (विद्यार्थी) गुण व क्रमांक प्राथमिक फेरी (गट F ते J)	९८
४(१३)	प्रश्नमंजूषा सहभागी संघ (विद्यार्थी) गुण व क्रमांक अंतिम फेरी (गट A, E, H, J)	९९
५(१)	इ. ५ वी प्रकल्पपूर्व चाचणीमध्ये नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटाला मिळालेले प्राप्तांक.	१०४
५(२)	इ. ५ वी प्रकल्पपूर्व चाचणीमध्ये नियंत्रित व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राप्तांक व विद्यार्थी संख्या.	१०५

आकृत्या / आलेख सूची

क्र.	आकृतीचे / आलेखाचे शीर्षक / छायाचित्र शीर्षक	पृष्ठ क्रमांक
५.१	इ. ५ वी प्रकल्पपूर्व चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	१०६
५.२	इ. ५ वी प्रकल्पोत्तर चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	११०
५.३	इ. ६ वी प्रकल्पपूर्व चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	११४
५.४	इ. ६ वी प्रकल्पोत्तर चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	११८
५.५	इ. ७ वी प्रकल्पपूर्व चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	१२२
५.६	इ. ७ वी प्रकल्पोत्तर चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	१२६
५.७	इ. ५ वी, ६ वी, ७ वी मधील प्रकल्पपूर्व चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	१३०
५.८	इ. ५ वी, ६ वी, ७ वी मधील प्रकल्पोत्तर चाचणीतील नियंत्रित गट व प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांचे प्राविण्य दर्शविणारा आलेख.	१३४

फोटोची सूची

४.१	प्रायोगिक गटातील विद्यार्थी यांचे समवेत पर्यावरण विषयक प्रतिज्ञा म्हणताना संशोधक,	५७
४.२	गावामधुन वृक्षदिंडी प्रभात फेरी काढताना प्रायोगिक गटातील विद्यार्थी, शिक्षक व संशोधक.	६२
४.३	शालेय परिसरामध्ये वृक्षारोपण करताना विद्यार्थी, उपमुख्याध्यापक व संशोधक.	६२
४.४	सामाजिक वनीकरण विभाग जेजुरी येथील औषधी वनस्पती प्रकल्पास भेट देऊन माहिती घेताना प्रायोगिक गटातील विद्यार्थी, शिक्षक व संशोधक.	८१
४.५	सर्पोद्यान भेटीमध्ये प्रत्यक्ष सर्प हाताळताना प्रायोगिक गटातील विद्यार्थ्यांसमवेत संशोधक.	८१
४.६	सहली अंतर्गत जेजुरी येथील जलशुध्दीकरण प्रकल्पास भेट देताना विद्यार्थी व संशोधक.	८२
४.७	तीर्थक्षेत्र खंडोबा देवालयाच्या परिसराची स्वच्छता करताना प्रायोगिक गटातील विद्यार्थी व संशोधक.	८२